

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ
И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У
ОПШТИНИ ОЏАЦИ**

у периоду 2010. - 2014. године

Оџаци, март 2010. године

САДРЖАЈ

Увод	страна
Уводна реч Председника.....	3
Шта је ЛАП за унапређење положаја избеглих и ИРЛ.....	4
Одлука Скупштине општине о усвајању Лап-а.....	6
Захвалност учесницима у процесу израде Лап-а.....	7
Резиме- сажетак ЛАП-а	8
Resume (резиме на енглеском).....	9
Поглавље 1: Општи подаци о Општини Оџаци.....	10
Поглавље 2: Подаци о избелим и интерно расељеним лицима у Општини Оџаци.....	20
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица	24
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	31
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви.....	32
Поглавље 6: Активности- задаци за реализацију ЛАП-а	33
Поглавље 7: Ресурси/буџет.....	39
Поглавље 8: Аранжмани за примену.....	39
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности.....	41

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Поштовани,

Општина Оџаци по последњем попису из 2002. године има 35.582 становника, а опроцењује се да данас на подручју општине Оџаци живи око 34.000 становника. У протеклих деветнаест година кроз нашу општину прошло је скоро десет хиљада избеглих и прогнаних лица из бивших република Југославије, као и интерно расељених лица са Косова и Метохије. Према званичним подацима Повереништва општине, данас на подручју општине Оџаци живи 1.090 избеглих и интерно расељених лица, што чини 3,5% укупног броја становништва. Многи од њих су успели да својим личним залагањем и напорима побољшају услове живота, док су неки најжалост и до данас остали незбринуте. Општина Оџаци се свих ових година трудила, колико је то била у могућности, да помогне овим лицима у збрињавању и решавању њихових егзистенцијалних проблема.

Сматрам да је израда Локалног акционог плана, један важан корак у дугогодишњем раду на решавању проблема ове популације, као и званична потврда перманентног размишљања о могућностима побољшања њихових услова живота.

Израдом Локалног акционог плана општина Оџаци, и поред ограничених капацитета и ресурса, показује намеру и спремност за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица.

Обједињавањем свих релевантних актера у локалној заједници формиран је Савет за миграције, а доношењу Локалног акционог плана предходила је чињеница да су избеглице и интерно расељена лица препозната као једна од циљних група којима се бави овај документ, за побољшање њиховог квалитета живота на територији општине Оџаци.

Такође, кроз усвајање овог документа, као социјално одговорна општина, преузели смо одговорност за решавање проблема ове осетљиве групе грађана, истовремено пружајући допринос повећаној интеграцији, утичући на смањење сиромаштва, а у циљу њихове трајне интеграције.

На крају бих се захвалио свим учесницима у изради овог документа, и унапред посебно онима који ће учествовати у његовој реализацији.

Председник општине Оџаци

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом *локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² (ИРЛ)* подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. *Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица* посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република, НАТО агресије на нашу земљу и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Оžаци, настао је као резултат учешћа у Пројекту *Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица.*

Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International Organization for Migration-IOM). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица: Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска поверљивоства за избегла и интерно расељена лица и *одабране општине/градови.*

¹ Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одеђеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљенедна напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област³. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за прву годину примене.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Оџаци, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- **Локални** – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- **Партиципативан** – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Оџаци, коришћени су следећи извори: исказано интересовање потенцијалних корисника и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, подаци општинског Повереништва за избеглице, Црвеног крста, Националне службе запошљавања итд.

Процес израде Плана спроведен је у периоду од октобра 2009. год.- марта 2010. год.

---

3) Детаље о осталим националним документима Погледати у Поглављу: Анализа ситуације и закључци

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

**Одлука Скупштине Општине Оџаци о усвајању Локалног акционог плана за
унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица**

На основу члана 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник РС» број 129/07) и члана 39. став 1. тачка 18. Статута општине Оџаци («Сл. лист општине Оџаци» број 17/08), Скупштина општине Оџаци на 3. седници одржаној дана 27.04. 2010. године, доноси

**ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА
УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ
ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ У ПЕРИОДУ 2010 – 2014. ГОДИНЕ**

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Оџаци у периоду 2010. – 2014. године.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у «Службеном листу општине Оџаци».

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ОЏАЦИ

Број:011-11/2010-II
Дана: 27.04.2010.године
ОЏАЦИ

Заменик председник Скупштине,
Миливоје Павловић

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЖАЦИ

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Оџаци, формиран је општински Савет за миграције који чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институције система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених лица и Комесаријата за избеглице Републике Србије .

Улога Савета је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране ИОМ-а;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним лицима;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Већу општине на усвајање.

Чланови/ице Савета за миграциј) општине Оџаци су:

1. Пејчић Милош, члан Привременог органа, председник,
2. Јанић Жељко, Окружни координатор Комесаријата за избеглице, члан,
3. Плећаш Душан, Повереник Комесаријата за избеглице, члан,
4. Божичић Зоран, Руководилац Одељења за урбанизам, стамбено-комуналне, имовинско правне послове и заштиту животне средине, члан,
5. Мандић Милка, Директор Центра за социјални рад, члан,
6. Ђушић Душан, Шеф локалне канцеларије Регионале Агенције за развој, члан,
7. Свилар Роберт, Руководилац Одељења за инспекцијске послове, члан
8. Радивојевић Радивоје, Секретар Црвеног крста Оџаци, члан,
9. Орлић Милан, члан.

Захваљујемо се свим члановима/ицама Савета за миграције општине Оџаци на учешћу у процесу планирања.

- Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу.
- У различитим фазама рада, стручну подршку процесу планирања и израде финалног документа пружили су нам претставници Друштва за мир, развој и екологију из Београда, са којима имамо успешну дугогодишњу сарадњу, као и консултанти ангажовани од стране Комесаријата за избеглице.
- Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и њиховом пројектном тиму.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Р е з и м е – сажетак Лап-а

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Оџаци (2010-2014) је документ који изражава дугорочна опредељења миграцијама, а као последицу имају егзистенцијалне и социјалне потешкоће и проблеме. Према последњим званичним подацима број регистрованих избеглих лица која живе на подручју општине Оџаци је 424, од тога 365 лица из Републике Хрватске, а 35 из Босне и Херцеговине, а број интерно расељених лица са Косова и Метохије је 24.

Општи циљ Локалног акционог плана је побољшање социјалног и материјалног положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Оџаци, кроз програме за трајно решавање њиховог стамбеног питања и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви овог плана су:

Специфични циљ 1: Током 2010. године, уз помоћ ИНТЕРСОСА и локалне самоуправе решити стамбено питање за 9 избегличких породица.

Специфични циљ 2: У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за 20 породица избеглих и ИРЛ подстанара, откупом 20 одговарајућих домаћинстава са окућницом;

- У току 2010. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;
- У току 2011. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;
- У току 2012. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;
- У току 2013. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;
- У току 2014. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице.

Специфични циљ 3: У периоду од 2010. год. до 2014 год. трајно решити стамбено питање за најмање 15 породица избеглих и ИРЛ, кроз доделу пакета грађевинског материјала, ради побољшања услова становања и адаптације постојећег властитог стамбеног објекта.

- у 2010. год. за 3 породице
- у 2011. год. за 3 породице
- у 2012. год. за 3 породице
- у 2013. год. за 3 породице
- у 2014. год. за 3 породице

Специфични циљ 4: У периоду од 2012. до 2014. год. обезбедити 10 стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима за 10 породица.

Специфични циљ 5: Довршити изградњу зграде за смештај старих, изнемоглих, социјално угрожених, те избеглих, прогнаних и расељених лица са Косова и Метохије.

Специфични циљ 6: До самоодрживости Еколошке задруге „Оџачанка“ обезбедити новчана средства као партиципацију за плате 7 задругара.

Специфични циљ 7: У периоду од 2010. до 2014. године у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање Оџака, Покрајинским Секретаријатом, невладиним организацијама, укључити и ИРЛ у актуелне програме преквалификације, доквалификације и тиме им побољшати могућности за запошљавање.

Специфични циљ 8: Едукација домицилног становништва о: проблемима са којима се суочавају избегла, прогнана и интерно расељена лица, ко су избегла, прогнана и интерно расељена лица (националност), односи између домицилног становништва и избеглих, прогнаних и интерно расељених лица.

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2010-2014. год. бити укупно потребно **495.000 ЕУР-а**, а из локалног буџета биће потребно издвојити око **36.200 ЕУР-а**, што представља **7.31%** укупне вредности реализације Плана у овом периоду. Осталих **92,69%** средстава је планирано да се обезбеди из донаторских средстава и других извора. Локални план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење(мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

RESUME

Local action plan for creating better conditions for refugees and internally displaced persons (IDP in further reading) in municipality of Odzaci (2010-2014) is the document which expresses long-term commitment for creating better living conditions and possibilities for integration of refugees and IDP into local community. This Local action plan (LAP) is conceived on all people who live on teritori in municipality of Odzaci ,who werw subjected to forcetul migrations and existential problems according to latest official data, the number of registered refugees living in Odzaci is 424, while the number of IDP is 24 persons.

Global goal of Local action plan for creating better conditions for refugees and internally displaced persons is improving social and financial position of refugees and internally displaced persons in municipality of Odzaci, by the way of programs for permanent resolution of housing for the most vulnerable families and sustainable programs for improving their integration into local community.

Specific goals

Specific goals number 1: During the 2010th year, with INTERSOS and local governments to solve the housing problem for 9 refugees families.

Specific goals number 2: In the period from 2010th by the end of 2014th year permanently solve the housing for 20 families of refugees and IDPs tenants, buying 20 households with with adequate garden.

During the 2010th year - 4 households with garden for 4 families;
During the 2011th year - 4 households with garden for 4 families;
During the 2012th year - 4 households with garden for 4 families;
During the 2013th year - 4 households with garden for 4 families;
During the 2014th year - 4 households with garden for 4 families.

Specific goals number 3: From 2010 till the end of 2014, permanently resolve the housing problem for at least 15 refugees or IDP families, by supplying them with packages of construction material for adaptation of their own houses in order to improve their life conditions:

During 2010 – 3 packages of construction material for 3 families;
During 2011 – 3 packages of construction material for 3 families;
During 2012 – 3 packages of construction material for 3families;
During 2013 – 3 packages of construction material for 3 families;
During 2014 – 3 packages of construction material for 3 families.

Specific goals number 4: Is yhe period from 2012 to 2014 to provide 20 residential units for social housing in protekted conditions,for 20 familes.

Specific goals number 5: Complete the construction of buildings for housing the elderly, languidly, socially-disadvantaged, refugees and internally displaced persons from Kosovo and Metohija.

Specific goals number 6: By the ecological self-sustainability of the cooperative "Odžačanka" to provide funds for salaries as well as participation 7 cooperators.

Specific goals number 7: From 2010 to 2014 , in cooperation with the National Employment Agency, Employment Council of Odzaci, Agency for development of the Municipality of Odzaci, provincial Secretariat and nongovernmental organizations, incorporate refugees and IDP in current programs of professional training and self-employment, widening their options for employment.

Specific goals number 8: Education of domestic population about: the problems of refugees and internally displaced persons, who are refugees and internally displaced persons (nationality), the relationship between the domestic population and refugees and internally displaced persons.

It is estimated that the implementation of local plans need is **495.000 EUR** from the local budget will be necessary to allocate **32.600 EUR**, which represents **7.31%** of the total value of the realization of this plan period. Other **92,69%** will be provided from donor funds and other resources. Local plan also includes planned arrangements for implementation, monitoring and evaluating success of activities.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

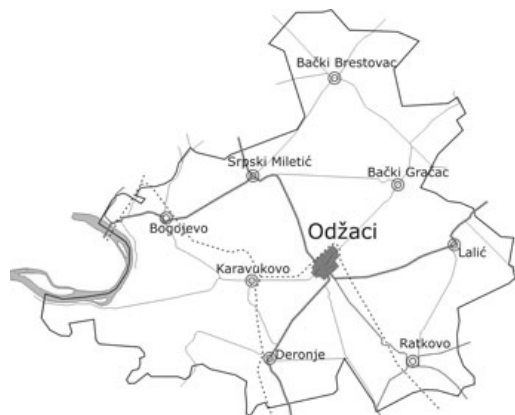
ПОГЛАВЉЕ 1.

Општина Оџаци се налази у регионалном комплексу Западне Бачке. Захвата површину од 410 км² и чини је девет насеља са 35.582 становника. Граничи се са општинама: Сомбор, Апатин, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Бач, а Дунав је природна граница са Хрватском. Општина Оџаци је преко општине Бачка Паланка повезана са Новим Садом, а преко општине Сомбор са Суботицом. Од Новог Сада је удаљена 70 км, а од Суботице 80 км.

Територија	Површина	Број насеља	Број становника (1991.-попис)	Број становника (2002.-попис)
Западно-Бачки округ	2.420 км²	37	210.679	214.011
Оџаци	411 км²	9	36.189	35.582
Сомбор	1.178 км²	16	94.081	97.263
Апатин	350 км²	5	31.850	32.813
Кула	481 км²	7	48.559	48.353

Општина Оџаци има 9 насеља организованих кроз 9 месних заједница.

1.1. СТАНОВНИШТВО

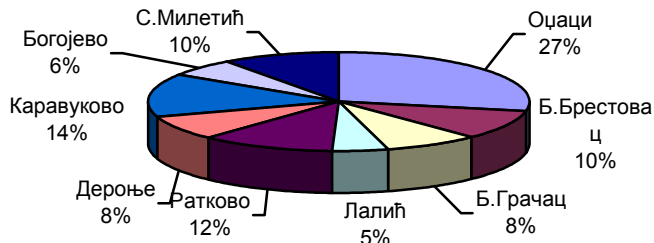
Општина Оџаци броји **35.582 становника**, према попису становништва обављеном 2002. године. Републички Завод за статистику је 30.06.2007 године извршио процену броја становника на 32.490 становника са просечном густином од 89 становника на 1 km². Према том истом попису из 2002. године полна структура показује да је однос мушког и женског становништва углавном равномеран (мушко 17331, женско 18250), а код старосне структура не преовлађује посебно старосно доба.

Процент сеоског становништва у односу на укупан број становника је 72 %.

Осим Срба који броје 82.84% од укупног становништва на територији општине Оџаци, од националних мањина преовлађују Мађари 4,42% и Словаци 2.82%, а остатак од 9,92% чине остале мањине које су заступљене са мање од 1% од укупног броја становника општине. Сходно овим подацима, преовлађујућа религија је Православно Хришћанство.

Према попису из 2002.године број становника износи укупно 35.582 настањених у 9 месних заједница. Градска месна заједница – Оџаци броји око 9.900 становника.

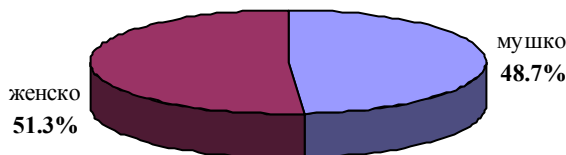
Становништво према насељима, попис 2002.г.

Становништво општине Оџаци чини укупно 12.443 домаћинстава, од тога је 2.647 самачких домаћинстава, а 3311 двочланих. Просечан број чланова домаћинства у општини је 2,86.

У полној структури, незнатно су више заступљене жене.

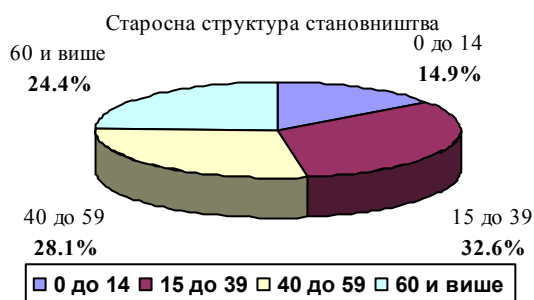
Полна структура становништва

Структура становништва према старосној доби показује да чак 24.4% становништва (8.684) чине старији од 60 година, а да 28,1% становништва је старости од 40-59 година (9.993). Становништво старости од 15-39 година чини 32,6 % (11.601), а најмлађи становници наше општине до 14 година старости чине 14,9% од укупног становништва (5.304).

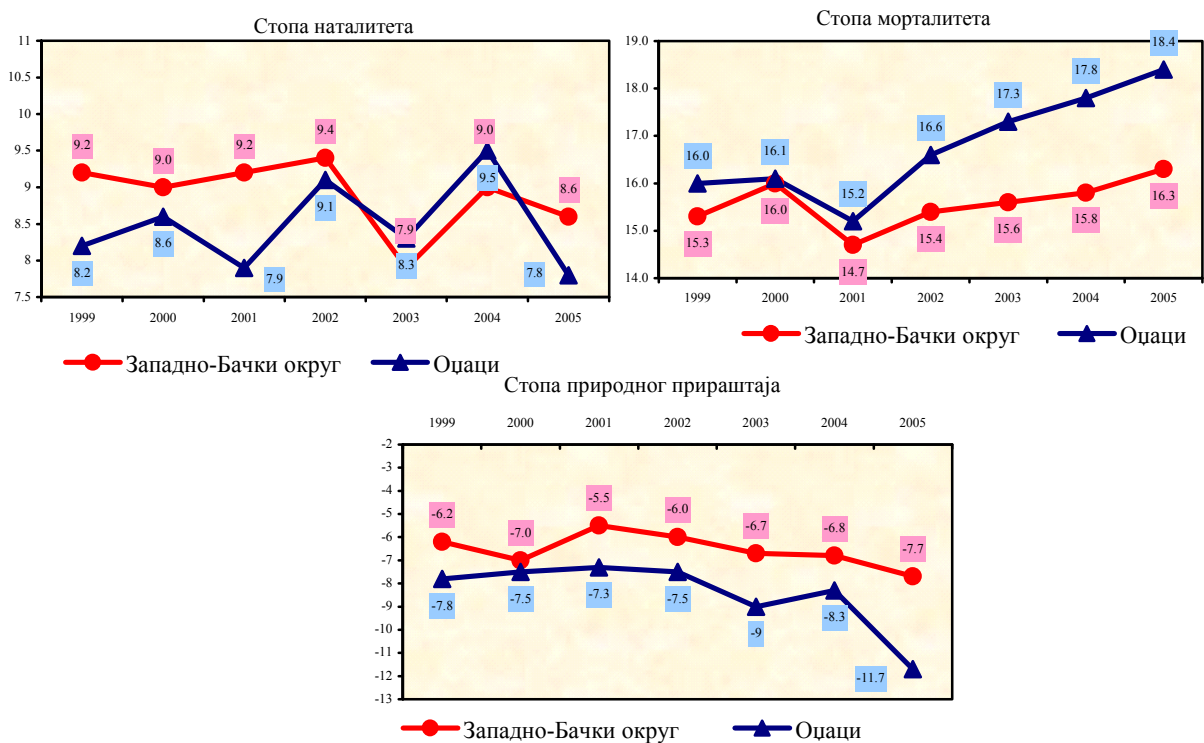

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

По старосној структури становништва општине Оџаци види се негативан тренд раста броја становништва који се такође очитује кроз следеће табеле и дијаграме које приказују пад опште стопе наталитета и раст морталитета за Западно-Бачки округ и општину Оџаци за период 1999–2005.г, као и негативну стопу природног прираштаја.

Западно-Бачки округ	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Број рођених	1939	1890	1931	2000	1905	1875	1770
Број умрлих	3252	3365	3076	3295	3351	3298	3367
Број умрле деце	20	26	18	28	13	13	8
Стопа смртности деце	10,3	13,8	9,3	14,0	9,8	6,9	4,5
Стопа наталитета	9,2	9,0	9,2	9,4	7,9	9,0	8,6
Стопа морталитета	15,3	16,0	14,7	15,4	15,6	15,8	16,3
Стопа прир.прир.	-6,2	-7,0	-5,5	-6,0	-6,7	-6,8	-7,7
Оџаци	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Број рођених	299	310	284	323	294	325	262
Број умрлих	581	580	545	589	611	610	623
Број умрле деце	7	5	2	3	2	3	3
Стопа смртности деце	23,4	16,1	7,0	9,3	7,0	9,2	11,5
Стопа наталитета	8,2	8,6	7,9	9,1	8,3	9,5	7,8
Стопа морталитета	16,0	16,1	15,2	16,6	17,3	17,8	18,4
Стопа прир.прир.	-7,8	-7,5	-7,3	-7,5	-9,0	-8,3	-11,7

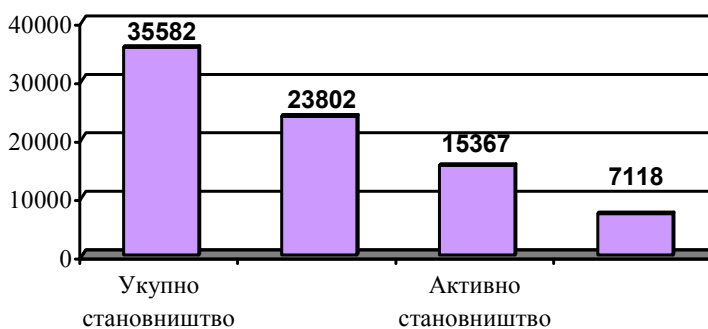
ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Образовна структура становништва по попису 2002.године показује да је 22% укупног становништва без основне школе или има непотпуно основно образовање, а да с друге стране има 5% становништва са високим и вишим образовањем. Најзаступљенија је групација са завршеним средњим образовањем (37%).

Радни контингент становништва у општини Оџаци чини 23.802 становника, активног становништва има преко 15.000, а проценат омладине чини 30% од укупног радног контингента.

Становништво према активности, по попису 2002.године

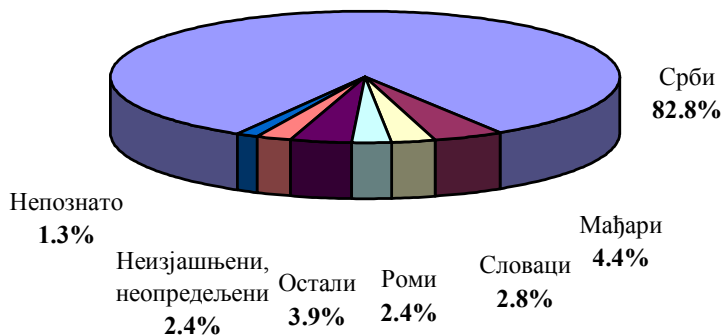

Општина Оџаци је мултинационална средина и највећу етничку групацију чине Срби са 82,8% од укупног броја становништва. Мађари чине 4,4% становништва, затим следе Словаци са 2,8%, Роми са 2,4% и остале етничке заједнице (Југословени, Хрвати, Црногорци, Румуни и други) које заједно чине 3,9% укупног становништва општине Оџаци.

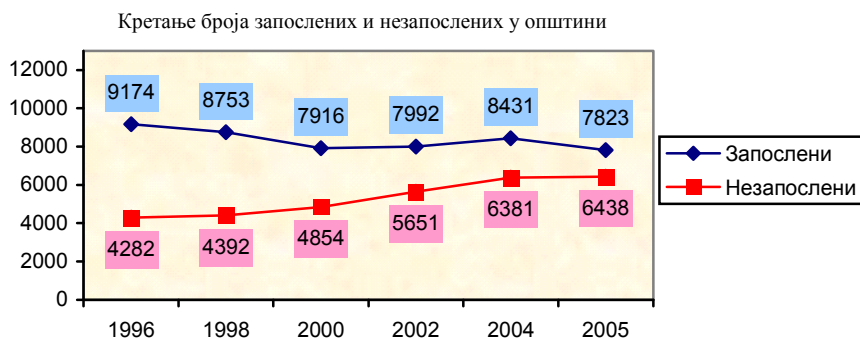
**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ**

Национална структура становништва

ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЗАПОСЛЕНИХ И НЕЗАПОСЛЕНИХ
- Број запослених/незапослених

Западно-Бачки округ	1996.	1998.	2000.	2002.	2004.	2005.
Број запослених	57205	55086	51833	49827	50013	49022
Број незапослених	24457	23152	24949	31352	32483	31718
Оџаци	1996.	1998.	2000.	2002.	2004.	2005.
Број запослених	9174	8753	7916	7992	8431	7823
Број незапослених	4282	4392	4854	5651	6381	6438

Кретање броја запослених и незапослених у општини Оџаци у периоду 1996-2006. година приказује негативан тренд (пад запослености и раст незапослености). Такође се види из приказаних података да је такав тренд био присутан и у окружењу односно Западно-Бачком округу.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Стање запослених 2007 год. (Статистички завод Србије)

Запослени		Запослени у предузећима, установама, задругама и организацијама	Приватни предузетници, лица која самостално ообављају делатност и запослени код њих	Број запослених на 1000 становника	
укупно	од тога жене, %			укупно	запослени у предузећима, установама, задругама и др. организацијама.
6689	42.1	4997	1692	206	154

Према подацима Статистичког завода за статистику на почетку 2009. године на подручју општине Оџаци је просечно запослено 5494 лица (од чега је 4083 запослено у предузећима, установама, задругама и организацијама, а 1411 су предузетници).

Број незапослених по квалификационој структури у општини Оџаци

Стручна спрема	Стање јануар 2009.	% удео
I степен стручне спреме (НКВ)	1.369	26,0
II степен стручне спреме (ПК)	329	6,2
III степен стручне спреме (КВ)	1.751	33,3
IV степен стручне спреме (ССС)	1.572	29,8
V степен стручне спреме (ВКВ)	25	0,5
VI степен стручне спреме (ВШС)	111	2,1
VII степен стручне спреме (ВСС)	113	2,1
УКУПНО	5.270	100.0

Од укупног броја незапослених у општини Оџаци по подацима Националне службе за запошљавање на почетку 2009. године највећи је број лица са III и IV степеном стручне спреме (што чини чак 63,1%) и неквалификованих лица (26%), док је лица са ВКВ стручном спремом најмањи број (25) и чине 0,5% од укупног броја незапослених. Такође мали је удео незапослених лица са вишом и високом стручном спремом (по 2,1% од укупног броја незапослених).

Према основним показатељима и карактеристикама у Општини која броји 35.352 становника, 18.685 становника живи на граници или испод границе сиромаштва, што процентуално износи 52,8%.

У општини Оџаци неку врсту социјалне помоћи користи 1.171 лице или 3,32% од укупног број становника.

У општини се налази 10 основних школа са око 3. 000 ђака и 2 средње школе са нешто више од 800 ђака. Сва насељена места имају српску већину, сем Богојева где су већина Мађари и Лалића, где Словаци чине релативну већину. На подручју општине живи и 2,35% припадника ромске етничке заједнице.

1.2. Привредне активности

Оџаци су сиромашна општина са великим привредним потенцијалима, посебно пољопривредним потенцијалом. Једна од перспективних привредних грана је пољопривреда. Примарна пољопривредна производња, која се остварује на подручју општине Оџаци, обезбеђује производе за широку потрошњу и сировине за прехранбену индустрију.

У индустрији су предузећа углавном приватизована неуспешно. Приватизована предузећа су доживела реструктурирање, па је већи број радника остао без посла. Вишак радника су преузела новотворена мала и средња предузећа и индивидуална пољопривредна газдинства. Постојећи производни погони су постали складишта и откупне станице, те као такви немају могућности за запошљавање високообразованог кадра.

У оквиру индустрије, у досадашњем периоду највећи значај су имале текстилна индустрија и производња конфекције, хемијска индустрија, млинско-пекарска, производња пољопривредних машина, прерада пластичних маса, дрвна и дрвнопрерађивачка и производња папирне галантерије, прерада млека и производња млечних производа. У складу са тенденцијама у привредним токовима, оваква ситуација је подложна променама, те се неке индустрије гасе, а нове оснивају, али је могуће очекивати и поновно активирање угашених. Агенције за привредне регистре РС води регистрацију привредних друштава, и податак о броју активних се из дана у дан мења.

Пољопривреда је значајнија привредна област од индустрије, ако се као критеријум за оцену узме висина оствареног БДП и народног дохотка, као и број активног становништва које је ангажовано у пољопривреди. У оквиру пољопривреде најзначајније је ратарство.

Значајан број домаћинстава се бави пољопривредом, било као основном било као допунском делатношћу, при чему је тај број већи у сеоским насељима него у насељу Оџаци.

Власништво над земљом је углавном приватно. Око 5000 ha друштвеног земљишта је приватизовано, око 5000 ha поседују земљорадничке задруге (задружно – друштвена), око 3000 ha је државна имовина која се лицитацијом даје у закуп, а остало је у власништву индивидуалних пољопривредних произвођача. Нови власници приватизованог земљишта углавном само експлоатишу пољопривредно земљиште и не улажу у даљи развој пољопривреде (мало запослених, роба и новац иду са овог терена).

У области трговине се одвија инверзан процес. Отварају се, с једне стране, мале трговинске радње а с друге стране, већи маркети који се међусобно боре за опстанак. За обављање ове делатности регистровано је 100 привредних друштава.

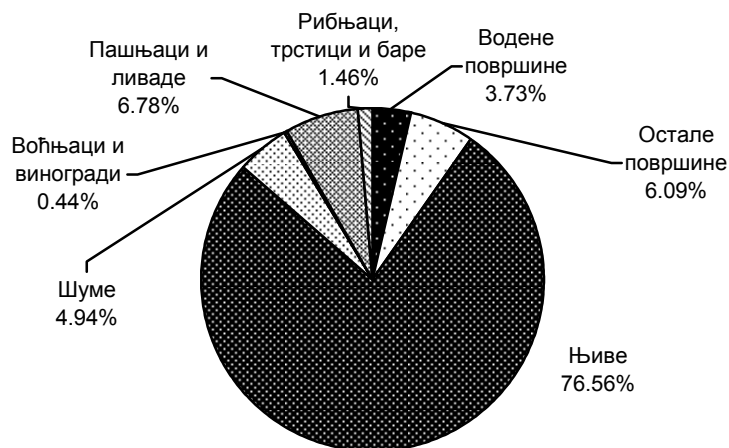

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ**

Стопа незапослености у општини Оџаци износи 22,14 %. Стопа незапослености је проценат незапослених у укупном броју активног становништва. У општини Оџаци радни контингент становништва (од 15 до 64 године) чини 23.802 становника (по попису из 2002. године). Почетком 2009. године у општини Оџаци је на евиденцији Националне службе за запошљавање било укупно 5.270 незапослених лица.

Подручје општине Оџаци је типично равничарско, на лесној тераси, испресецано водотоцима и стајаћим водама, усмерено пре свега на ратарску и повртарску производњу са незнатним површинама под воћем, виновом лозом и рибњацима. Поред ораница у значајнијем проценту су присутне и ливаде и пашњаци, као остаци панонске степе, погодни за узгој стоке.

Приказ површина од значаја за пољопривредну производњу у општини Оџаци

У следећој табели је дат биланс површина од значаја за пољопривредну производњу, од укупно 41116 ха, колика је површина општине:

Преглед површина пољопривредног земљишта по облицима својине

култура	површина (у ха)			учешће %
	приватна својина (газдинства)	остали облици својине (предузећа, задруге)	укупно	
њива	19.254	12.224	31.478	76,56
воћњак	79	54	133	0,32
виноград	49	0	49	0,12
ливада	95	408	503	1,22
пашњак	558	1.729	2.287	5,56
Рибњаци, трстици и баре	118	481	599	1,46
Укупно	20.153	14.896	35.049	85,24

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Од индустријских грана тренутно је заступљена хемијска индустрија, прерада пластичних маса, прерада дрвета, производња папирне галантерије, производња опеке за грађевинство, а посебно место заузима производња пољопривредне механизације. Према подацима Републичке Агенције за привредне регистре, 28.3% привредних друштава и 19,1% предузетничких субјеката у општини Оџаци је регистровано за делатност прерађивачке индустрије.

Потенцијали развоја индустрије на територији општине Оџаци се темеље на расположивим природним ресурсима и радом створеним условима. Због тога су основни развојни приоритети у области прехранбене индустрије, хемијске индустрије, прерада дрвета, текстилне индустрије и производње опреме за пољопривреду и прехранбenu индустрију.

На нивоу целе привреде, носиоци развоја општине Оџаци могу да буду у већој мери пољопривреда и мала привреда, а у мањој мери индустрија, грађевинарство, туризам, угоститељство и саобраћај.

Према броју запослених у области привреде, трговина је трећа по значају. По броју привредних субјеката трговина је убедљиво најзаступљенија привредна делатност у општини Оџаци.

Угоститељство није довољно развијено у општини и поред потенцијала и потреба. То се посебно односи на смештајне капацитете, ако се имају у виду потенцијали у туризму. Није добро развијен ни сектор промета јела и пића, пошто је највећи број објеката у категорији кафе-бар, кафана и сл. док је веома мали број објеката у категорији ресторана. Такође, није доследно спроведена ни категоризација објеката, па је највећи број објеката или без категорије или у најнижој (са једном звездицом). Веома је изражен недостатак објеката вишег стандарда (ресторан са две или три звездице), посебно имајући у виду потребе транзитног туризма.

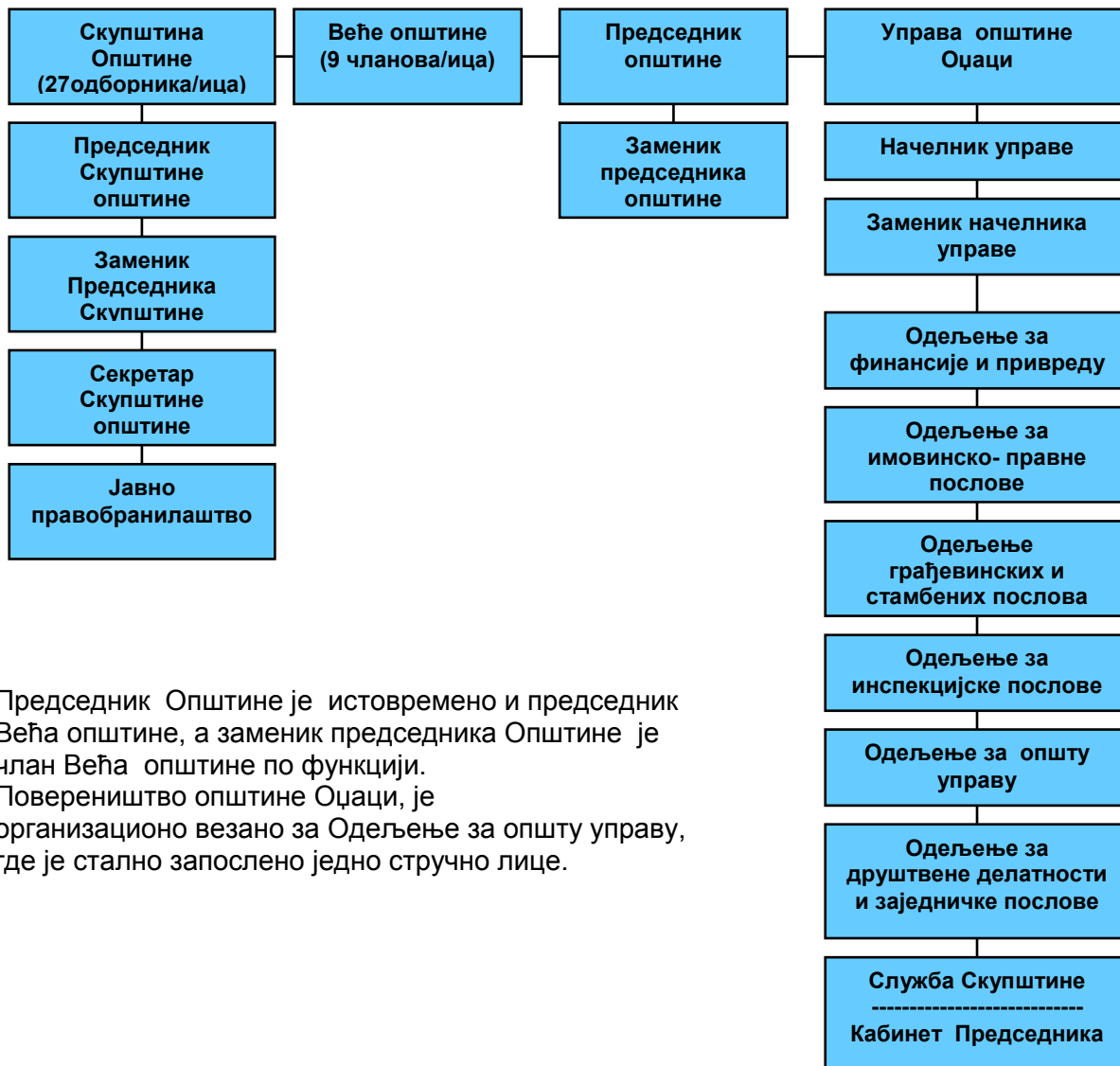
Број занатлија у општини Оџаци је у сталном паду. То се посебно односи на број занатлија у осталим насељима, јер се у насељу Оџаци углавном могу задовољити потребе како из домена производног занатства (грађевинарство), тако и из домена личних услуга (здравствене услуге, услуге образовања, послови са некретнинама, услуге водјења пословних књига, сервис), док се у другим насељима могу задовољити само потребе из домена неких личних услуга (фризер, и сл.). Због добре пословне коњуктуре, број превозника је знатан, са респектабилним транспортним капацитетом.

Да би туризам на овом простору заживео, потребно је најпре инфраструктурно и комунално уређење самих насеља. Проблем отпада је посебно изражен. Мало пажње придаје се и очувању архитектонских целина као и естетској уређености насеља.

Основана је Општинска туристичка организација која се бави пословима развоја, унапређења и промоције туризма на нивоу општине. Урађена је и Стратегија развоја туризма општине Оџаци. Сврха овог документа је да презентује кључ по ком општина Оџаци за 10 до 15 година може постати препознатљиво туристичко одредиште светског путника.

1.3. Организациона структура Општине Оџаци

ПОГЛАВЉЕ 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Оџаци

2.1. Подаци Комесаријата за избеглице и Повереништва у општини Оџаци

Извори података о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Оџаци су:
- званични пописи и регистрације које је организовао Комесаријат за избеглице и УНХЦР
- евиденција Повереништва у Оџацима

Преглед података Комесаријата за избеглице о избеглицама, ратом угроженим лицима и интерно расељеним лицима на територији општине Оџаци, према званичним пописима

Избеглице попис 1996		Избеглице попис 2001		избеглице попис 2004/05		интер. расељ. лица	
ратом угрож. лица	остала лица	Избеглице	ратом угрож. лица	2004/05	на дан 22.08.2008.	2000	на дан 25.08.2008.
3913	293	2847	346	1068	997	92	93
4206		3193					

У периоду од 1992. године до данас у општини Оџаци је према подацима Повереништва за избеглице евидентирано 6.642 избеглих и прогнаних лица из бивших југословенских република и од 1999.-2009 евидентирано 93 интерно расељених лица са Косова и Метохије.

Због великих миграција избегличке популације, (у периоду 1992.-2009. пристигло око 6000 лица, а отишло око 4000 лица) тешко је прецизно утврдити колико стварно живи на општини Оџаци, али према подацима Комесаријата из 2008, год. према броју издатих легитимација, на општини борави 997 избеглих лица, и 93 интерно расељених лица.

2.2. Избеглице по држави порекла

Према подацима Повереништва у периоду 1992-2009 год. на подручју општине Оџаци евидентирано је 3.956 избеглих лица и 2.686 прогнаних лица, што чини укупну цифру од 6.642 лица из бивших југословенских република.

Према земљи порекла (бившој југословенској републици) структура је следећа:

држава порекла	број избеглица	%
Хрватска	4546	68.44
БиХ	2096	31.56
Укупно	6642	100

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Долазак избеглица у општину Оџаци почео је 1991. год. и континуирано трајао до 1999. год., а касније је настављен у процесу миграција из других делова Републике Србије.

2.3. Избеглице и расељени по годинама доласка

Долазак избеглих и прогнаних лица из бивших југословенских република одвијао се **индивидуално, групно и масовно**.

Индивидуални доласци подразумевају напуштање места пребивалишта и долазак у Србију, појединачно или најчешће са породицом.

Групни доласци су се одвијали организовано у групама, у оквиру фамилије или појединих села, месних заједница, или квартова градова.

Масовно напуштање одређене територије дешавао се услед непосредних ратних операција, посебно приликом војних операција хрватске војске у западној Славонији („Бљесак,“) и у Републици Српска Крајина („Олуја,“)- обе у току 1995. год.

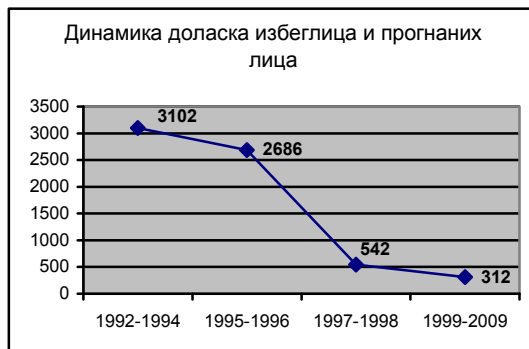
Највећи број избеглица је дошао:

- 1991-1992. год.- након избијања ратних сукоба у Хрватској и Словенији
- 1993 и 1994.- након интензивирања сукоба у Б и Х
- после августа 1995. год.- као прогнани у војној операцији „Олуја,“ и „Бљесак,“
- после децембра 1995. год. -после потписивања Дејтонског споразума
- 1998. г.- после реинтеграције Сремско- барањске области у Хрватској

Највећи број интерно расељених лица је дошао 1999. год. након потписивања Кумановског војно- техничког споразума.

2.3. Динамика доласка избеглих и интерно расељених лица

ИЗБЕГЛИЦЕ И ПРОГНАНА ЛИЦА		
Евидентирано на општини Оџаци од 1992.-2009. године	ИЗБЕГЛИЦЕ	3956
	ПРОГНАНА ЛИЦА	2686
	УКУПНО	6642
Динамика доласка		
1992- 1994	3102	
1995 - 1996	2686	
1997 - 1998	542	
1999 - 2009	312	

ИНТЕРНО РАСЕЉЕНА ЛИЦА	
Евидентирано на општини Оџаци од 1999.-2009. године	93
Динамика доласка	
1999 - 2000	68
2001 - 2002	14
2003 - 2009	11

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Грађани и општина Оџаци, Дом здравља, Центар за соц. рад, фабрике, установе, и државни органи показали су хуманост и разумевање у решавању разноврсних проблема ових људи у невољи.

Најзначајнију улогу у евидентирању избеглица и расподели хуманитарне помоћи имала је општинска организација Црвеног крста.

У првом периоду хуманитарна помоћ је стизала од грађана и предузећа наше општине, а касније и од републичких институција и међународних хуманитарних организација. Доношењем Закона о избеглицама, априла месеца 1992.г. створена је законска регулатива за формирање Општинског штаба и именовање општинског повереника Комесаријата за избеглице. У збрињавању избеглица остварена је успешна сарадња са Комесаријатом за избеглице, Министарством за рад, борачка и социјална питања, Црвеним крстом Србије, УНХЦР-ом и другим хуманитарним организацијама.

2.4. Престанак избегличког статуса

Од доласка избеглица континуирано тече и процес престанка и укидања избегличког статуса.

Разлози престанка статуса су:

- добијање држављанства Србије па стога и остала лична документа;
- повратак у претходно место пребивалишта;
- исељење у треће земље;
- неподизање избегличке документације;
- смртни случај

Поред наведених разлога, једном броју избеглица је престао статус приликом ревизије- регистрације 2004/2005 год. и резултати су следећи:

Укупно је регистровано 1425 избеглих лица од чега је

- потврђен статус за 1063 лица (74,6%)
- укинут статус за 362 лица -донето решење- (22,4%) , али је и уложено један број жалби на решења.

Међу овом популацијом је евидентиран и велики миграциони чинилац , у смислу промене боравка са једне општине на другу тако да је евидентиран и следећи податак: - са општине се одселило 1709 избеглих лица

- на општину се доселило 778 избеглих лица
- променило адресу у оквиру општине 456 избеглих лица

2.5. Подаци Комесаријата за избеглице за избегла и интерно расељена

Последњи попис за избегла лица Комесаријата за избеглице је организован 2004/2005 године. На том попису избеглички статус је потврђен (окончана решења по жалбама) за 16 лица на општини Оџаци, и само они су могли добити нову избегличку легитимацију.

Попис интерно расељених лица вршен је 2000. год и евидентирано је на општини Оџаци 92 лица.

Према подацима Комесаријата за избеглице **на дан 22.08.2008. год. на општини Оџаци је било 997 избегла лица са важећим легитимацијама, и 93 интерно расељених лица.**

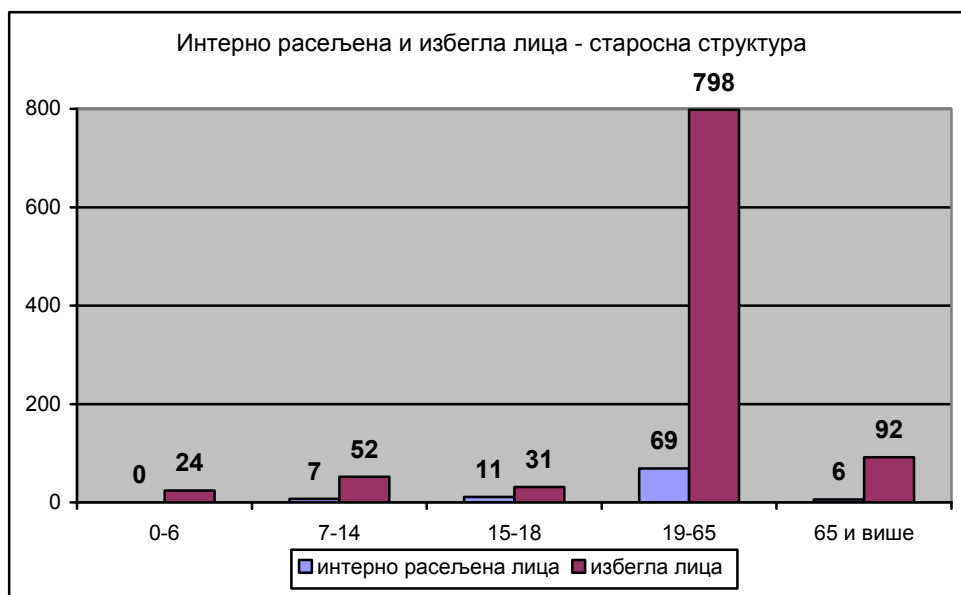
ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

На основу броја укидања статуса избеглог лица, ради повратка или регулисања личне карте у Србији, према подацима Повереништва општине, број избеглица са избегличким статусом се континуирано смањује, док број интерно расељених лица се повећао, у односу на попис из 2000. године.

Табела 2.5. а Расељена и избегла лица по старосној структури

старост	интерно расељена лица	%	избегла лица	%
0 - 6	0	0,0	24	2,4
7 - 14	7	7,5	52	5,3
15 - 18	11	11,8	31	3,1
19 - 65	69	74,2	798	80,0
65 +	6	6,5	92	9,2
укупно	93	100,0	997	100,0

Графикон 2.5.а Расељена и избегла лица по старосној структури

Табела: 2.5б Расељена и избегла лица по полу

пол	интерно расељена лица	%	избегла лица	%
мушкарци	42	45,16	421	42,23
жене	51	54,84	576	57,77
укупно	93	100,00	997	100

Табела 2.5.в -национална структура интерно расељених лица

СТРУКТУРА ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА СА КИМ НА ОПШТИНИ ОЏАЦИ ПРЕМА НАЦИОНАЛНОЈ ПРИПАДНОСТИ		
Националност	број	%
СРБИН	88	94,6
АЛБАНАЦ	5	5,4
УКУПНО	93	100,0

На територији општине Оџаци избеглице и интерно расељена лица користе три врсте стамбеног смештаја:

- приватни смештај код рођака и пријатеља
- приватни смештај у изнајмљеној кући или стану
- приватни смештај у сопственој кући или стану.

ПОГЛАВЉЕ 3

Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

- *Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу,*
- *Анализу стања (SWOT),*
- *Анализу заинтересованих страна и*
- *Анализу проблема.*

Анализа или Преглед документације о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Оџаци и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама⁴. Обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, који је у процедури за усвајање.

Локалних стратешких документа од значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини нема, осим акционог плана за децу који не препознаје младе из ове популације, већ установљава потпуно друге критеријуме за груписање.

У локалном документу избегла и ИП лица су поменута као посебно осетљива друштвена група, али нису препозната као приоритетно угрожена, јер се број лица са формалним статусом избеглице стално смањује због регулисања држављанства и добијања личне карте, па су ова лица по стицању личне карте равноправна са домицилним становништвом у коришћењу свих облика помоћи и подршке. Проблеми и потребе избеглих и ИП лица се не посматрају изоловано од осталих угрожених група. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, представља документ који се специфично бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу.

Најважнији пројекти и програми који су до сада реализовани на општини Оџаци су:

- Изградња четири избегличка насеља (Српски Милетић – 16 стамбених јединица, Оџаци – 20, Бачки Грачац – 30, Бачки Брестовац – 30, укупно – 96 стамбених јединица, а преко УНХЦР-а, Комесаријата за избеглице и општине),
- Реализација програма преко Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и интерно расељеним лицима, и то:
  - o «Иди види посете» за 68 избеглих лица,
  - o За откуп сеоских домаћинстава по 6.000 еура за 26 породица,
  - o За побољшање услова становања одобрено по 1.500 еура за 14 породица,
- Реализација откупа сеоских домаћинстава преко Фондације «Дивац» за 3 породице (у С. Милетићу, Б.Брестовцу и Лалићу),
- Реализација грантова по 1.500 еура за пољопривредни програм преко Друштва за помоћ угроженим лицима «Солидарност» Београд за 30 породица,
- Реализација програма «Спајање породица» по 3.000 еура вредности пакета за 21 породицу,
- Реализација програма «Корак за чисту планету» сакупљање секундарних сировина у општини Оџаци, као и регистрација Еколошке задруге «Оџачанка» и запослење 7 избеглих лица преко «Друштва за мир, развој и екологију» Београд, УНХЦР-а и Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима,
- Реализација програма за доделу грађевинског материјала, пољопривредног програма и програма за економско оснаживање у износу од 1.500 еура за 9 породица а преко «ИНТЕРСОС»-а – «Нови мостови»,
- Реализација пројекта монтажних кућа преко «ИНТЕРСОС»-а – Крагујевац за 9 породица,
- Обука и реализација грантова пољопривредног програма у износу од 1.500 еура за 11 породица преко «Српског демократског форума» Београд,
- Реализација програма једнократне новчане помоћи у износу од по 1.500 еура за 11 породица, као и подела хуманитарне помоћи у роби и белој техници за 24 породице од стране «Новосадског хуманитарног центра» - УНХЦР

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 45/2002

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОПАЦАЦИ

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа Општине не указују на проблем избеглих и интерно-расељених лица у Општини као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: побољшањем становања у колективним центрима и подршка за напуштање истих, економско оснаживање, лична документација, повратак у претходно место боравка, спајање раздвојених породица, социјална подршка и правна помоћ. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања⁵ у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

SWOT АНАЛИЗА

	СНАГЕ	СЛАБОСТИ
УНУТРАШЊЕ	❖ Политичка воља локалне власти и подршка општинске управе ❖ Сарадња са свим релевантним институцијама ❖ Искуство у партнерским пројектима ❖ Стручност чланова Савета за миграције у различитим областима од значаја за циљну групу ❖ Повереништво за избеглице, Центар за социјални рад, ❖ Величина и ресурси општине ❖ Географски положај Општине ❖ Постојање земљишта за изградњу ❖ Постојање пољопривредног земљишта ❖ Добра прихваћеност избеглих и ИРЛ у локалној заједници	• Недостатак средстава предвиђених за инфраструктурно опремање на локацијама где би се градили објекти намењени овим групама • Недовољна обученост кадрова за неке активности и слаба мотивација, као и оптерећеност институција • Непостојање локалних стратешких докумената • Велики број избеглих и ИРЛ • Недостатак повезаности база података различитих институција • Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима избеглих и ИР лица

⁵ SWOT анализа

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

	МОГУЋНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
СПОЉАШЊЕ	❖ Опредељење средстава у буџету Општине ❖ Интензивирање сарадње са Комесаријатом ❖ Предстојеће усвајање новог Закона о избеглицама ❖ Интензивирање сарадње са потенцијалним донаторима ❖ Процес интеграције са ЕУ ❖ Могућност изградње социјалних станова ❖ Програми Националне службе за запошљавање	• Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ИР лица • Општа економска криза и незапосленост • Спора имплементација националних стратегија • Недовољан број установа социјалне заштите и пројеката за специфичне групе (стари, инвалиди) • Миграције • Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИР лицима • Питање избеглих и ИР лица није у фокусу шире јавности

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су:

- политичка воља и подршка општинске структуре власти,
- стратешки приступ развоју Општине у различитим областима и
- стручност и посвећеност чланова Савета.

У даљем раду требало би **побољшати** следеће капацитете локалне заједнице:

- повезаност између база података различитих институција,
- већу видљивост проблема избегличке и расељеничке популације
- континуирано планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

Најзначајније **спољашње могућности**, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених у локалној средини су:

- политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица,
- активности и програми КИРС-а,
- приступ ИПА фондовима.

Као важне **препреке** из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће:

- светска економска криза и последице које произилазе
- актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених на одговарајући начин,

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЖАЦИ

- смањење донаторских фондова намењених овим питањима и
- непостојање интересорног приступа овим питањима на националном нивоу.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Ожаци, које су диференциране на:

- ❖ крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и
- ❖ кључне партнере у локалној заједници у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ су:

- *Избегла и интерно расељена лица*
- *Избегла и ИРЛ у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање .*
- *Избегла и ИРЛ која живе у сопственим безусловним објектима, а немају средстава за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота .*
- *Избегла и ИРЛ која немају средстава да заврше започету стамбену изградњу – један број породица је започео изградњу објекта који се и данас налазе у некој од фаза изградње.*
- *Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и ИРЛ - У питању су породице које имају пет и више чланова. Неке од ових породица су до сада биле корисници програма грађевинских грантова и других програма у којима су управо из разлога њихове бројности имали предност. Међутим, још увек постоји значајан број породица које нису решиле своје стамбено и друга питања.*
- *Породице избеглих и ИРЛ чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју.*
- *Самачка старачка домаћинства без прихода или са минималним приходима*
- *Самохране родитељи у популацији избеглих и ИРЛ – Поред самосталне бриге о деци, суочени су са економским и стамбеним проблемима. У укупном броју доминирају самохране мајке са једним или више деце,*
- *Незапослена, радно способна избегла и ИРЛ – Према евиденцији Националне службе за запошљавање из августа 2009. год. незапослена су 83 избегла лица и 151 интерно расељено лице, што у укупном броју незапослених чини око 2%, али се сумња да један број интерно расељених лица ромске популације није ни евидентиран*
- *Права на коришћење средстава из ЛАП-а имају и она избегла, прогнана и интерно расељена лица која су у међувремену добила статус држављана Републике Србије а суочавају се са истим егзистенцијалним проблемима које имају и она избегла, прогнана и интерно расељена лица која још увек нису стекла статус грађана Републике Србије.*

Општинска управа, обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЏАЦИ

Повереништво за избеглице, као део Општинске управе врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и ИРЛ.

Одељење грађевинских и стамбених послова врши послове у оквиру своје основне делатности, као и помоћ у програмима и пројектима директно намењеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица.

Кључни партнери локалној заједници су:

- **Центар за социјални рад општине Оџаци** у оквиру својих надлежности прописаних законом обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите. Према позитивним прописима право на материјално обезбеђење породице могу да остваре породице у којима најмање један члан породице има важећу личну карту са пребивалиштем у општини Оџаци. Расељена лица су по природи ствари држављани Србије и на њих се примењују прописи као и на домицилно становништво.
- **Црвени Крст** - кроз своју основну социјално-хуманитарну делатност
- **Национална служба за запошљавање** – кроз националне програме samozapošljavanja и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим и ИРЛ.
- **Образовне институције** (основне и средње). - укључују у образовни систем избегле и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.
- **Здравствене институције** – Дом здравља пружа здравствене услуге из свог домена рада.
- **КИРС** (Комесаријат за избеглице Републике Србије), - обавља координацију различитих програма за избегле и интерно расељене, преко повереника и кроз сарадњу са локалном заједницом.
- **Међународне и домаће НВО** – УНХЦР, Интерсос, ИОМ, Дански Савет, Друштво за мир, развој и екологију, Солидарност, Српски демократски форум, Новосадски хуманитарни центар, Хуманитарни центар за интеграцију и толеранцију, Фондација Дивац, Нови мостови и друге, чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходовних делатности и правне помоћи.
- **Министарство рада и социјалне политике**- кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за интерно расељена и избегла лица.

Анализа проблема је показала да су **главни проблеми избеглих и интерно расељених лица** у Општини:

- **Нерешено стамбено питање.** Овај проблем имају избегла и ИРЛ која станују у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима (неусловни објекти, недовршени објекти или мали стамбени простор).
- **Недостатак материјалних средстава.** Изражен је у већем делу избегличке и расељеничке популације а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица чији су члан/ови ОСИ, хронично болесне особе и/или деца са сметњама у развоју, која условљава и немогућност квалитетне здравствене заштите и неге.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОПАТОВАЦ

- **Проблеми правне природе.** Тешкоће око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла, проблеми лица која нису била на регистрацији 2004./2005. године и тиме изгубила избеглички статус па регулисање докумената у Републици Србији изискује велике трошкове, а не могу остварити ни здравствено осигурање.
- **Отежано располагање сопственом имовином у земљама и/или местима порекла.** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са бившим републикама.
- **Незапосленост.** Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају незапосленост и избеглих и ИРЛ. Један део избеглих и ИРЛ се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији.

ОПШТИ ЗАКЉУЧЦИ АНАЛИЗЕ – СПОРНА ПИТАЊА

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих и интерно расељених лица, као што су: људски ресурси, одговарајућа развојна документа и стратешки приступ развоју општине и града и институционализоване организационе целине општинске и градске управе, и различите механизме за подстицање развоја.
Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих и интерно расељених.
- Избегла и ИРЛ су врло хетерогена група са разноврсним потребама.
Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори, као и да се подстиче активизам и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.
- озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих и интерно расељених намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтева значајне ресурсе.
Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката.

ПОГЛАВЉЕ 4.

Приоритетне циљне групе

Критеријуми за избор приоритетних група оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИР лица у Општини Опаци су следећи:

- Стамбена и егзистецијална угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем.

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Опаци су:

1. Корисници смештаја у нерегистрованом колективном центру, као и корисници смештаја у регистрованом колективном центру.
1. Избегла и ИРЛ која немају трајно решено стамбено питање, а који живе у приватном смештају или у сопственим недовршеним или неусловним објектима.
Најугроженија избегла и ИРЛ у оквиру претходних приоритета :
  - Породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особе и/или деца са сметњама у развоју;
  - Самохрани родитељи без сталних прихода
  - Стара лица са недовољном породичном подршком
  - Вишечлане и вишегенерацијске породице;

Приоритетни проблеми

- *Нерешено стамбено питање.*
- *Недостатак материјалних средстава.*
- *Здравствени проблеми.*
- *Незапосленост*

ПОГЛАВЉЕ 5. **Општи и специфични циљеви**

ОПШТИ ЦИЉ

ПОБОЉШАЊЕ СОЦИЈАЛНО – МАТЕРИЈАЛНОГ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОПАЦИ ПУТЕМ ПРОГРАМА ЗА
ТРАЈНО РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА И ОДРЖИВИХ ПРОГРАМА ЗА
УНАПРЕЂЕЊЕ ЊИХОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ

Специфични циљеви:

Специфични циљ 1: Током 2010. године, уз помоћ ИНТЕРСОСА и локалне самоуправе решити стамбено питање за 9 избегличких породица.

Специфични циљ 2: У периоду од 2010. до краја 2014. год. трајно решити стамбено питање за 20 породица избеглих и ИРЛ подстанара, откупом 20 одговарајућих домаћинстава са окућницом;

У току 2010. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;

У току 2011. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;

У току 2012. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;

У току 2013. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице;

У току 2014. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице.

Специфични циљ 3: У периоду од 2010. год. до 2014 год. трајно решити стамбено питање за најмање 15 породица избеглих и ИРЛ, кроз доделу пакета грађевинског материјала, ради побољшања услова становања и адаптације постојећег властитог стамбеног објекта.

- у 2010.год. за 3 породице

- у 2011.год. за 3 породице

- у 2012.год. за 3 породице

- у 2013.год. за 3 породице

- у 2014.год. за 3 породице

Специфични циљ 4: У периоду од 2012. до 2014. год. обезбедити 10 стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима за 10 породица.

Специфични циљ 5: Довршити изградњу зграде за смештај старих, изнемоглих, социјално угрожених, те избеглих, прогнаних и расељених лица са Косова и Метохије.

Специфични циљ 6: До самоодрживости Еколошке задруге „Оџачанка“ обезбедити новчана средства као партиципацију за плате 7 задругара.

Специфични циљ 7: У периоду од 2010. до 2014. године у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање Оџака, Агенцијом за развој општине Оџаци, покрајинским Секретаријатом, невладиним организацијама, укључити избеглице и ИРЛ у актуелне програме преквалификације, доквалификације и тиме им побољшати могућности за запошљавање.

ПОГЛАВЉЕ 6.

Активности- задаци за реализацију ЛАП-а (Табела локалног акционог плана-посебно)

Специфични циљ 1 : У периоду 2010. обезбедити подршку на реализацији пројекта доделе монтажних кућа за 9 породица:						
Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори	
1.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Први и други и квартал 2010..	одобрена средства	потписан уговор са Општином	3.000 €	140.000 €	Комесаријат, НВО и други донатори
1.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу монтажних кућа	први квартал 2010.	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима			ИНТЕРСОС
1.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2009.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве			ИНТЕРСОС
1.4. Обилазак неизграђеног грађ.земљишта за монтажне куће	Први и други квартал 2010.	Обављен обилазак неизграђеног грађ.земљишта за монтажне куће	записник са лица места			ИНТЕРСОС
1.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	први квартал 2010.	извршен избор корисника	записник и одлука			Комесаријат, НВО и други донатори
1.6. Спровођење јавне набавке за изградњу темеља	Други квартал 2010.	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука			Локална самоуправа
1.7. Закључивање уговора са извођачем радова за изградњу темеља	Други квартал 2010.	закључени уговори	потписани уговори			Локална самоуправа
1.8. Испорука и монтажа монтажних кућа	Други и трећи квартал 2010.	Испоручене монтажне куће	записник			ИНТЕРСОС

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЦАЦИ**

Специфични циљ 2 : У периоду од 2010. до краја 2014. год. Обезбедити подршку за откуп 20 одговарајућих домаћинства са окућницом за породице избеглих и ИРЛ подстанара,									
У току 2010. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице; У току 2011. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице; У току 2012. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице; У току 2013. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице; У току 2014. год. – 4 домаћинства са окућницом за 4 породице.									
Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси			Носилац активности	Партнери у реализацији	
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори	Остали извори			
2.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Први и други квартал 2010.	одобрена средства	потписан уговор са Општином				Комисија	Комесаријат, НВО и други донатори	
2.2. Формирање комисије и израда услова за избор кандидата	Други и трећи квартал 2010.	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима				Комисија, Савет, Комесаријат	ИНТЕРСОС	
2.3. Обилазак објеката намењених за куповину и откуп	2010-2014	посећени објекти	записник са лица места	600 € по кући	5.400 € по кући		Комисија	Комесаријат, НВО и други донатори	
2.4. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	2010-2014	извршен избор корисника	записник и одлука				Комисија и Савет	Комесаријат, НВО и други донатори	
2.5 Спровођење јавне набавке за откуп кућа	2010-2014	спроведена јавна набавка за откуп кућа	записник, одлука				Комисија и наручилац	Комесаријат, НВО и други донатори	
2.6Закључивање уговора о куповини	2010-2014	закључени уговори	потписани уговори				Корисник и други потписник уговора	Комесаријат, НВО и други донатори	
2.7 Додела кућа	2010-2014	Додељене куће	записник				Комисија и испоручилац	Комесаријат, НВО и други донатори	

Специфични циљ 3 У периоду 2010. - 2014. год. обезбедити грађевински материјал за 15 породица, за извођење радова на властитом стамбеном објекту ради побољшања услова становања и адаптације :									
- У 2010. год. за најмање 3 породица - У 2011. год. за најмање 3 породица - У 2012. год. за најмање 3 породица - У 2013. год. за најмање 3 породица - У 2014. год. за најмање 3 породица									
Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси			Носилац активности	Партнери у реализацији	
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори	Остали извори			
3.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	други и трећи квар. 2010. и први квар. 2011.	одобрена средства	потписан уговор са Општином	1.200 €	11.000 €		Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори	
3.2. Формирање комисије и израда услова и критеријума за расподелу грађ. материјала	четврти квартал 2010.	формирана комисија и сачињени критеријуми	решење о формирању комисије и конкурсна документација са критеријумима				Комисија, Савет, Комесаријат	Донатор	

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЦАЦИ

3.3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	четврти квартал 2010.	расписан конкурс и прикупљене пријаве	позив за учешће на конкурс и предате пријаве		Комисија,
3.4. Обилазак објеката подносилаца захтева	четврти квартал 2010.	посећени објекти	записник са лица места		Комисија
3.5. Разматрање захтева и доношење одлуке о избору корисника	четврти квартал 2010.	извршен избор корисника	записник и одлука		Комисија и Савет
3.6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађевинског материјала	четврти квартал 2010.	спроведена јавна набавка и одређен испоручилац грађ. материјала	записник, одлука		Комисија и наручилац
3.7. Закључивање уговора о додели грађ. материјала	четврти квартал 2010.	закључени уговори	потписани уговори		Корисник и други потписник уговора
3.8. Испорука материјала и контрола градње по уговору	четврти квартал 2010. и први квар. 2011.	испоручен грађевински материјал	записник		Комисија и испоручилац

Специфични циљ 4: У периоду од 2012. до 2014. год. обезбедити 10 стамбених јединица за 10 породица избеглих и ИРЛ за становање у социјално-заштитеним условима;							
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. сам.	Остали извори		
2012. год.							
4. 1. Избор локације, инфраструктурно опремање и издавање обезбеђивање грађевинске документације	II-IX 2012.	Одабрана одговарајућа локација и опремљена потребном инфраструктуром.	Површина локације Ниво опремљености инфраструктуром	20.000 ЕУР		Општина, особа овлашћена од стране председника	Дирекција за изградњу
4. 2. Обезбеђивање финансијских средстава за изградњу	VI-XII 2012.	Обезбеђена потребна финансијска средства	Износ обезбеђених средстава	200.000 ЕУР		Општина, особа овлашћена од стране председника	Комесаријат, УНХЦР и донатори

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЦАЦИ

2013. год.						
4. 3. Израда тендера и спровођење процедуре избора извођача	I-III 2013.	Спроведена тендерска процедура и изабран извођач радова	Број кандидата пријављених на тендер, Квалитет пријава на тендеру			служба за јавне набавке
4. 4. Изградња станова	IV-XII 2013	Изграђено 10 станова	Број и структура изграђених станова			Извођач радова
4. 5. Формирање Комисије за расподелу и израда критеријума расподеле станова	VII-XII 2013.	Формирана комисија, Израђени критеријуми расподеле станова	Број чланова Комисије, Структура Комисије, број и врста критеријума	-		Веће општине
2014. год.						
4. 6. Обезбеђивање употребне дозволе за изграђени објект	I-II 2014.	Обезбеђена употребна дозвола	Садржај употребне дозволе			Извођач радова
4. 7. Расписивање конкурса за расподелу и избор корисника	I-III 2014.	Расписан конкурс и изабрани корисници.	Број пријављених на конкурс, број и структура одабраних корисника			Комисија за расподелу
4. 8. Усељавање корисника и закључивање уговора о коришћењу станова	IV 2014.	Закључени уговори о коришћењу станова и усељени корисници станова.	Број закључених уговора, Број усељених корисника			општинска управа

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЦАЦИ

Специфични циљ 5: Довршити изградњу зграде за смештај старих, изнемоглих, социјално угрожених, те избеглих, прогнаних и расељених лица са Косова и Метохије							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. сам.	Остали извори		
5.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	2010-2011	одобрена средства	потписан уговор са Општином	120.000 €	Остали извори	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори

Специфични циљ 6: До самоодрживости Еколошке задруге „Оџачанка“ обезбедити новчана средства као партиципацију за плате 7 задругара							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. сам.	Остали извори		
6.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	Трећи и четврти квартал 2010	одобрена средства	потписан уговор са Општином	10.500 €	Остали извори	Председник општине, Повереник за избеглице Еколошка задруга „Оџачанка“	Комесаријат, НВО и други донатори

Специфични циљ 7: У периоду од 2010. до 2014. године у сарадњи са НСЗ, Саветом за запошљавање Оџака, Агенцијом за развој општине Оџаци, покрајинским Секретаријатом, невладиним организацијама, укључити избеглице и ИРП у актуелне програме преквалификације, доквалификације и тиме им побољшати могућности за запошљавање.							
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. сам.	Остали извори		
7.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	2010-2014	Преквалификација, доквалификација			Остали извори	Председник општине, Повереник за избеглице	Комесаријат, НВО и други донатори Савет за запошљавање, покрајински секретаријат, Национална служба за запошљавање

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОЦАЦИ

Специфични циљ 8: Едукација домицилног становништва о: проблемима са којима се суочавају избегла, прогнана и интерно расељена лица, ко су избегла, прогнана и интерно расељена лица (националност), односи између домицилног становништва и избеглих, прогнаних и интерно расељених лица.						
Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности
				Буџет лок. сам.	Остали извори	
8.1. Аплицирање код Комесаријата, НВО и других донатора	2010-2014	Едукација				Председник општине, Повереник за избеглице
						Комесаријат, НВО и други донатори Савет за запошљавање, покрајински секретаријат, Национална служба за запошљавање

ЗАЈЕДНИЧКЕ АКТИВНОСТИ						
Активност	Период реализације (од - до)	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Партнери у реализацији
				Буџет локалне самоуправе	Остали извори	
Медијско информисање о програмима 1.2. 3. 4. 5. 6 и 7	Континуиран о, у току трајања ових програма	Локална јавност информисана о реализацији програма 1.2. 3. 4. 5. 6 и 7	Број и врста медијских информација, број медијских наступа представника општине на ову тему		Остали извори	Партнери у реализацији Комисије за расподелу, Преседник Савета, општинско веће
Мониторинг (праћење) реализације програма 1.2. 3. 4. 5. 6 и 7	Континуиран о у току трајања ових програма	Прикупљање информације о процесима примене програма 1.2. 3. 4. 5. 6. и 7	Број и врста прикупљених информација, број и врста евалуационих корективних мера			Савет за миграције
Оцењивање успешности (евалуација) реализације програма 1.2. 3. 4. 5. 6 и 7	На крају сваке године примене (годишња) и на крају примене ЛАП-а (финална)	Оцењена успешност примене сваког од програма	Ниво остварености резултата у односу на постављене циљеве, број и врста евалуационих извештаја			Савет за миграције

ПОГЛАВЉЕ 7.

Ресурси/буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2010-2014. год бити укупно потребно око 495.000 еура, од чега ће локална самоуправа општине Оџаци обезбедити 36.200 еура. Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Развијањем програма социјалног становања и социјалног становања у заштићеним условима, локална заједница ће обезбедити опремање грађевинског земљишта за ове намене.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП у општини Оџаци обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) **Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и**
- 2) **Структуре које су оперативне и примењују ЛАП**

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће *чланови Савета за миграције општине Оџаци* који су учествовали у изради плана и евентуално додати чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог план. Савет за миграције општине Оџаци ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом ЛАП-а*

Савет, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настају као резултат операционализације ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној заједници.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ОПАЦИ

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација појединих пројеката у оквиру ЛАП-а, као и Локалног акционог плана у целини :
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним акционим планом;
- Редовно достављање извештаја Председнику Савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2010. год. припремаће Савет за миграције општине Опаци уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Локални савет ће формирати и одговарајуће радна тела. Годишње планове ће усвајати Веће Општине Опаци, (или други надлежни орган).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9.

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2010-2014. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Већу општине Оžаци. Финална евалуација обавиће се на крају 2014. године.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
  - Број нових програма за избегла и ИРЛ;
  - Обухват избеглих и ИРЛ новим програмима;
  - Структура корисника/ца програма;
  - Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
  - Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене избеглим и ИРЛ;
  - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

- **Методe и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори), анкете, извештавање и слично.

Савет за миграције ће формирати радно тело које ће бити одговорно за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Радно тело ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана.